

Το Παρίσι στον 20ο Αιώνα- Του Ιούλιου Βερν που γράφτηκε το 1863 και εκδόθηκε το 1994

Μετάφραση από τα Αγγλικά:
Δημήτρης Συμεωνίδης

Αγαπητοί φίλοι και φίλες

Ο Ιούλιος Βερν θεωρήθηκε φαντασιόπληκτος με το βιβλίο αυτό που το έγραψε το 1863 και ο εκδότης του το απέρριψε. Τελικά εκδόθηκε το 1994.

Βεβαίως δεν είναι ο πρώτος συγγραφέας επιστημονικής φαντασίας.

Προηγείται ο Λουκιανός με βιβλία του ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ Η ΥΠΕΡΝΕΦΕΛΟΣ και ΑΛΗΘΩΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΩΝ Α & Β,

Αυτό το βιβλίο μας αφήνει έκπληκτους με την διορατικότητά του του Ιούλιου Βερν. Έχει εκδοθεί στα Ελληνικά από τις εκδόσεις ΩΚΕΑΝΙΔΑ αλλά είναι εξαντλημένο. Γι' αυτό αποφάσισα να μεταφράσω στα Ελληνικά αυτό το κείμενο

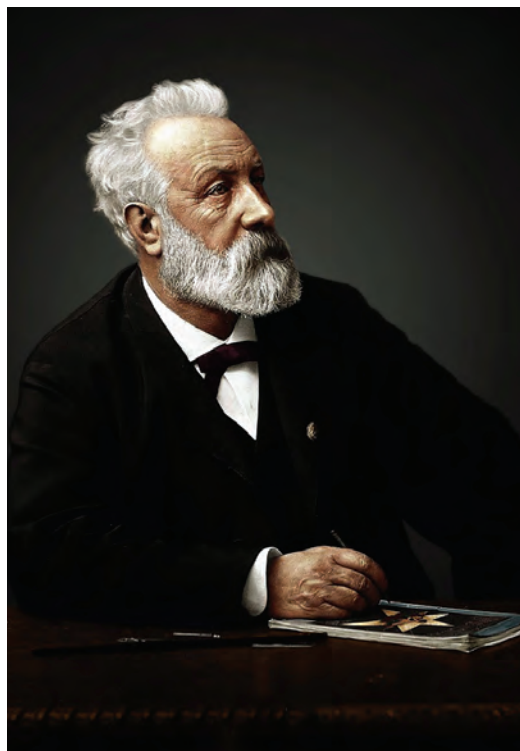
Δημήτρης Συμεωνίδης

Μέρος Β'

Προβλέψεις για το 1960

Η περιγραφή του βιβλίου για την τεχνολογία του 1960 ήταν κατά κάποιο τρόπο εντυπωσιακά κοντά στην πραγματική τεχνολογία της δεκαετίας του 1960. Το βιβλίο περιγράφει λεπτομερώς προόδους όπως αυτοκίνητα που κινούνται με κινητήρες εσωτερικής καύσης («καμπίνες αερίου») μαζί με την απαραίτητη υποδομή υποστήριξης όπως βενζινάδικα και ασφαλτοστρωμένους δρόμους, υπερυψωμένα και υπόγεια συστήματα επιβατικών τρένων και τρένα υψηλής ταχύτητας που κινούνται με μαγνητισμό και πεπιεσμένος αέρας, ουρανοξύστες, ηλεκτρικά φώτα που φωτίζουν ολόκληρες πόλεις τη νύχτα, μηχανές φαξ («εικόνες-ηλέγγραφοι»), ανελκυστήρες, πρωτόγονοι υπολογιστές που μπορούν να στέλνουν μηνύματα ο ένας στον άλλο ως μέρος ενός δικτύου που μοιάζει κάπως με το Διαδίκτυο (που περιγράφεται ως εξελιγμένο ηλεκτρικά μηχανικές αριθμομηχανές που μπορούν να στείλουν πληροφορίες μεταξύ τους σε τεράστιες αποστάσεις), τη χρήση αιολικής ενέργειας, αυτοματοποιημένων συστημάτων ασφαλείας, ηλεκτρικής καρέκλας και τηλεκατευθυνόμενα οπικά συστήματα, καθώς και όπλα αρκετά καταστροφικά για να κάνουν τον πόλεμο αδιανόητο.

Το βιβλίο προβλέπει επίσης την ανάπτυξη των προαστίων και της μαζικής παραγωγής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (η εναρκτήρια σκηνή έχει τον Dufrenoy να παρακολουθεί μια μαζική αποφοίτηση 250.000 φοιτητών), τα πολυκαταστήματα και τα τεράστια ξενοδοχεία. Μια εκδοχή του φεμινισμού έχει επίσης εμφανιστεί στην κοινωνία, με τις γυναίκες να μετακινούνται στο χώρο εργασίας και την αύξηση των παράνομων γεννήσεων. Κάνει επίσης ακριβείς προβλέψεις για τη μουσική του 20ου αιώνα, προβλέποντας την άνοδο της ηλεκτρονικής μουσικής και περιγράφει ένα μουσικό όργανο

παρόμοιο με ένα συνθεσάιζερ και την αντικατάσταση των παραστάσεων κλασικής μουσικής με μια ηχογραφημένη μουσική βιομηχανία. Προβλέπει ότι η βιομηχανία του θεάματος θα κυριαρχείται από πρόστυχα θεατρικά έργα, που συχνά περιλαμβάνουν γυμνό και σεξουαλικές σκηνές.

Αναβάλλεται η δημοσίευση

Ο εκδότης του Ιούλιου Βερν, Pierre-Jules Hetzel, σκέφτηκε ότι η απαισιοδοξία του βιβλίου θα έβλαπτε την τότε ακμάζουσα καριέρα του Βερν και του πρότεινε να περιμένει 20 χρόνια για να το εκδώσει. Σε μια καυστική επίπληξη προς τον Βερν, ο Χέτσελ γράφει για ένα προσχέδιο του μυθιστορήματος που μόλις είδε:

«Δεν περίμενα την τελειότητα – για να επαναλάβω, ήξερα ότι επιχειρούσες το αδύνατο – αλλά ήλπιζα σε κάτι καλύτερο».

Ο Χέτσελ ήταν επίσης επικριτικός στον Βερν επειδή δεν κάλυπτε νέους δρόμους με το μυθιστόρημα:

«Σε αυτό το κομμάτι, δεν υπάρχει ούτε ένα θέμα σχετικά με το πραγματικό μέλλον που να έχει επιλυθεί σωστά, καμία κριτική που να μην έχει ήδη γίνει και να μην έχει ξαναγίνει ξανά. Είμαι έκπληκτος μαζί σου... [είναι]

άτονο και άψυχο.»

Με αυτό, ο Βερν έβαλε το χειρόγραφο σε ένα χρηματοκιβώτιο όπου το είχε ξεχάσει, για να το ανακαλύψει μόνο ο δισέγγονος του το 1989. Η αρχική γαλλική έκδοση δημοσιεύτηκε τελικά το 1994 και μια αγγλική μετάφραση του Ρίτσαρντ Χάουαρντ δημοσιεύτηκε από το Random House στο 1996.

Λογοτεχνική σημασία και κριτική

Η εμφάνιση του χαμένου μυθιστορήματος του Βερν προκάλεσε σάλο στους σύγχρονους κριτικούς, οι οποίοι δέχθηκαν ως επί το πλείστον θερμά το βιβλίο, χαιρετίζοντάς το ως «προληπτικό και αληθοφανές». Από την άλλη πλευρά, κάποιοι είδαν το βιβλίο κάθε κομμάτι τόσο αδικαιολόγητα απαισιόδοξο για το μέλλον, όπως και ο εκδότης του Verne.

Το βιβλίο ήταν μπεστ σέλερ στη Γαλλία, όπου προωθήθηκε σε μεγάλο βαθμό πριν από τη δημοσίευσή του. Μερικοί κριτικοί απογοητεύτηκαν από τη διαφημιστική εκστρατεία του εκδότη για το βιβλίο, αν και οι περισσότεροι παραδέχθηκαν πρόθυμα ότι ήταν «ένα έργο ανεκτίμητης ιστορικής σημασίας».

Η κριτικός Evelyn C. Leeper πρότεινε ότι ο Verne θα μπορούσε να είναι καλός υποψήφιος για ένα βραβείο Hugo για το καλύτερο μυθιστόρημα το 1996, σημειώνοντας ότι δεν είχε διαβάσει πολλά μυθιστορήματα που ήταν πολύ καλύτερα από το έργο του Verne εκείνη τη χρονιά. Το βραβείο Hugo απονέμεται κάθε χρόνο για να τιμήσει την καλύτερη επιστημονική φαντασία της προηγούμενης χρονιάς. Το έργο είναι επίσης σημαντικό για τους μελετητές των λογοτεχνικών επιτευγμάτων του Βερν, μερικοί από τους οποίους είχαν από καιρό ισχυριστεί ότι κανένα από τα έργα του δεν έφτασε ποτέ κοντά στο να προφητεύσει το μέλλον ενός ολόκληρου πολιτισμού. Μέσα σε δύο χρόνια από την εμφάνιση του μυθιστορήματος, είχε προσαρμοστεί ως θεατρικό έργο στην Ολλανδία.

Η εμφάνιση του χαμένου μυθιστορήματος του Βερν προκάλεσε σάλο στους σύγχρονους κριτικούς, οι οποίοι δέχθηκαν ως επί το πλείστον θερμά το βιβλίο, χαιρετίζοντάς το ως «προληπτικό και αληθοφανές».